

دو نقل تاریخی در مورد تاثیر کلام امیرالمومنین در دشمنان:

بصائر الدرجات (محمد بن حسن صفار) صفحه ۲۴۳:

إِنَّ عَابِشَةَ قَالَتْ التَّمَسُّوْا لِي رَجُلًا شَدِيْدَ الْعَدَاوَةِ لِهَذَا الرَّجُلِ حَتَّى أُبْعَثَهُ إِلَيْهِ قَالَ
فَأْتَيْتُ بِهِ فَمَثَلْتُ بَيْنَ يَدَيْهَا فَرَفَعَتْ إِلَيْهِ رَأْسَهَا فَقَالَتْ لَهُ مَا بَلَغَ مِنْ عَدَاوَتِكَ لِهَذَا
الرَّجُلِ قَالَ فَقَالَ لَهَا كَثِيْرًا مَا أْتَمَعَى عَلَى رَبِّي أَنَّهُ وَ أَصْحَابُهُ فِي وَسْطِي فَضْرَبْتُ
ضْرَبَةً بِالسَّيْفِ يَسْبِقُ السَّيْفَ الدَّمُ قَالَتْ فَأَنْتَ لَهُ فَاذْهَبْ بِكِتَابِي هَذَا فَادْفَعْهُ
إِلَيْهِ ظَاعِنًا رَأَيْتَهُ أَوْ مُقِيْمًا أَمَا إِنَّكَ إِنْ رَأَيْتَهُ ظَاعِنًا رَأَيْتَهُ رَاكِبًا عَلَى بَعْلِهِ رَسُوْلَ اللهِ
صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلهِ مُتَنَكِّبًا قَوْسَهُ مُعْتَمًا كِنَانَتَهُ بِقَرْبُوسٍ سَرَّجِهِ وَ أَصْحَابُهُ
خَلْفَهُ كَأَنَّهُمْ طَيْرٌ صَوَافِيْ فَتُعْطِيهِ كِتَابِي هَذَا وَ إِنْ عَرَضَ عَلَيْكَ طَعَامُهُ وَ شَرَابُهُ
فَلَا تَنَاولَنَّ مِنْهُ شَيْئًا فَإِنَّ فِيهِ السُّحْرَ قَالَ فَاسْتَقْبَلْتُهُ رَاكِبًا فَنَاولْتُهُ الْكِتَابَ فَفَضَّ
خَاتَمَهُ ثُمَّ قَرَأَهُ فَقَالَ تَبْلُغُ إِلَى مَنْزِلِنَا فَتُصِيبُ مِنْ طَعَامِنَا وَ شَرَابِنَا وَ نَكْتُبُ جَوَابَ
كِتَابِكَ فَقَالَ هَذَا وَ اللهُ مَا لَا يَكُوْنُ قَالَ فَسَاءَ خُلُقُهُ فَأَحْدَقَ بِهِ أَصْحَابُهُ ثُمَّ قَالَ
لَهُ أَسْأَلُكَ قَالَ نَعَمْ قَالَ وَ تُجِيبُنِي قَالَ نَعَمْ قَالَ فَنَشَدْتُكَ اللهُ هَلْ قَالَتْ التَّمَسُّوْا لِي

رَجُلًا شَدِيدًا عَدَاوَتُهُ لِهَذَا الرَّجُلِ فَأَتَوْهَا بِكَ فَقَالَتْ لَكَ مَا بَلَغَ مِنْ عَدَاوَتِكَ هَذَا
الرَّجُلَ فَقُلْتَ كَثِيرًا مَا أَتَمَعَى عَلَى رَبِّي أَنَّهُ وَ أَصْحَابُهُ فِي وَسْطِي وَ أَنِّي ضُرِبْتُ
ضَرْبَهُ بِالسَّيْفِ يَسْبِقُ السَّيْفُ الدَّمَ قَالَ اللَّهُمَّ نَعَمْ قَالَ فَشَدَّتْكَ اللَّهُ أَ قَالَتْ لَكَ
أَذْهَبُ بِكِتَابِي هَذَا فَادْفَعُهُ إِلَيْهِ ظَاعِنًا كَانَ أَوْ مُقِيمًا أَمَا إِنَّكَ إِنْ رَأَيْتَهُ ظَاعِنًا رَأَيْتَهُ
رَاكِبًا عَلَى بَغْلِهِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ مُتَنَكِّبًا قَوْسَهُ مُعْتَمًا كِنَانَتَهُ
بِقَرْبُوسٍ سَرَجِهِ وَ أَصْحَابُهُ خَلْفَهُ كَأَنَّهُمْ طَيْرٌ صَوَافِي فَقَالَ اللَّهُمَّ نَعَمْ قَالَ فَشَدَّتْكَ
بِاللَّهِ هَلْ قَالَتْ لَكَ إِنْ عَرَضَ عَلَيْكَ طَعَامُهُ وَ شَرَابُهُ فَلَا تَنَاولَنَّ مِنْهُ شَيْئًا فَإِنَّ فِيهِ
السُّحْرَ قَالَ اللَّهُمَّ نَعَمْ قَالَ فَمُبْعُ أَنْتَ عَنِّي قَالَ اللَّهُمَّ نَعَمْ فَأَيُّ قَدْ أَتَيْتَكَ وَ مَا فِي
الْأَرْضِ خَلَقَ أَبْغَضَ إِلَيَّ مِنْكَ وَ أَنَا السَّاعَةَ مَا فِي الْأَرْضِ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْكَ فَمَرِنِي
بِمَا شِئْتَ قَالَ أَرْجِعْ إِلَيْهَا بِكِتَابِي هَذَا وَ قُلْ لَهَا مَا أَطَعْتَ اللَّهَ وَ لَا رَسُولَهُ حَيْثُ
أَمَرَكَ اللَّهُ بِلُزُومِ بَيْتِكَ فَخَرَجَتْ تُرَدِّدِينَ فِي الْعَسَاكِرِ وَ قُلْ لَهَا مَا أَطَعْتُمَا اللَّهَ وَ
لَا رَسُولَهُ حَيْثُ خَلِفْتُمْ حَلَائِلَكُمْ فِي بُيُوتِكُمْ وَ أَخْرَجْتُمْ حَلِيلَةَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ قَالَ فَجَاءَ بِكِتَابِهِ حَتَّى طَرَحَهُ إِلَيْهَا وَ أَبْلَغَهَا مَقَالَتهُ ثُمَّ رَجَعَ إِلَيْهِ
فَأَصِيبَ بِصِفَيْنِ فَقَالَتْ عَائِشَةُ مَا نَبَعْتُ إِلَيْهِ بِأَحَدٍ إِلَّا أَفْسَدَهُ عَلَيْنَا.

عایشه گفت: دشمن ترین شخص به او (علی علیه السلام) را نزد من بیاورید تا به سوی او بفرستم. راوی می گوید: او را آوردند. عایشه سر خود را بلند کرد و به آن مرد گفت: عداوت تو نسبت به این مرد چقدر است؟ گفت: بسیار زیاد به طوری که از خدای خود می خواهم که او و یارانش وسط من بودند و شمشیری به من زده می-شد تا خون بر شمشیر پیشی گیرد. عایشه گفت: تو به درد این کار می-خوری!. این نامه مرا به وی برسان چه در صورتی که در حال حرکت باشد و چه توقف کرده باشد. اما اگر دیدی در حال حرکت است و بر قاطر پیامبر صلی الله علیه و آله سوار شده و بر کمان خود تکیه کرده و تیردان خود را بر پالان مرکبش آویخته و یارانش در پشت سر او همانند پرندگان انبوه به صف هستند این نامه را به او بده. اگر برای تو غذا و نوشیدنی آورد چیزی از آن نخور چون در آن سحر و جادو وجود دارد. راوی می گوید: نزد علی رسیدم. وی سوار بر مرکب بود. نامه را دادم. آن-را را گشود و خواند و سپس فرمود: به محل استراحت ما برو و غذا و نوشیدنی بخور تا جواب نامه را بنویسیم. گفت: به خدا سوگند چنین نخواهم کرد. راوی می گوید: آن مرد بد اخلاق کرد و یاران امام به وی خیره شدند. سپس امام فرمود: سؤالی می پرسم، او جواب داد: بله. امام پرسید: پاسخ می دهی؟ گفت: بله. امام فرمود: تو را به خدا آیا عایشه گفت: فردی را که بیشترین کینه را نسبت به این مرد در سینه دارد نزد من آورید و سپس آوردند و او به تو گفت: کینه تو نسبت به این مرد چقدر است؟ و تو گفتی: خیلی زیاد و از خدایم می خواهم که او اصحابش وسط من بودند و شمشیری به من زده می-شد تا خون بر شمشیر پیشی گیرد؟ پاسخ داد: خدایا، بله. فرمود: تو را به خدا، آیا عایشه به تو گفت: این نامه ام را ببر و به او بده چه در حال حرکت باشد و چه در حال توقف، اما اگر دیدی در حال حرکت است او را می-بینی که سوار بر قاطر رسول صلی الله علیه و آله است و بر کمان

خود تکیه زده و تیردان را بر پالان مرکب آویخته و یارانش در پشت سر وی همانند پرندگان انبوه به صف هستند؟ پاسخ داد: خدایا، بله. فرمود: تو را به خدا، آیا به تو گفت که اگر غذا و نوشیدنی نزد تو آورد چیزی از آن نخور چون در آن سحر و جادو وجود دارد؟ پاسخ داد: خدایا، بله. فرمود: پس حالا پیام مرا به وی می رسانی؟ گفت: خدایا، بله. من در حالی نزد تو آمدم که منفورتر از تو بر روی زمین برایم نبود اما هم اکنون بر روی زمین هیچ کس دوست داشتنی تر از تو برای من وجود ندارد پس هر چه می خواهی به من امر کن. فرمود: این نامه مرا به او برسان و بگو: از خداوند و پیامبر صلی الله علیه و آله که دستور داده بودند در خانه بمانی، اطاعت نکردی و در میان لشکریان حاضر شدی. به طلحه و زبیر نیز بگو: از خداوند و رسول اکرم صلی الله علیه و آله اطاعت نکردید چون محارم خود را در خانه هایتان گذاشتید و ناموس پیامبر صلی الله علیه و آله را مجبور به خروج کردید.

راوی می گوید: این مرد با نامه امام نزد عایشه آمد و نامه را سمتش پرت کرد و سخن وی را هم انتقال داد و سپس نزد امام بازگشت و در جنگ صفین در رکاب امام علیه السلام کشته شد. عایشه گفت: هر کسی را که ما به سوی او فرستادیم، او را فاسد کرد و بر علیه ما مصمم نمود.

بَعَثَ طَلْحَةَ وَ الزُّبَيْرُ رَجُلًا مِنْ عَبْدِ الْقَيْسِ يُقَالُ لَهُ خِدَاشٌ إِلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ
صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَ قَالَ لَهُ إِنَّا نَبْعَثُكَ إِلَى رَجُلٍ طَالَمَا كَمَا نَعْرِفُهُ وَ أَهْلَ بَيْتِهِ
بِالسِّحْرِ وَ الْكِهَانَةِ وَ أَنْتَ أَوْثَقُ مَنْ يَحْضُرَتْنَا مِنْ أَنْفُسِنَا مِنْ أَنْ تَمْتَنَعَ مِنْ ذَلِكَ
مِنْهُ وَ أَنْ تُحَاجَّهُ لَنَا حَتَّى تَقِفَهُ عَلَى أَمْرٍ مَعْلُومٍ وَ اعْلَمْ أَنَّهُ أَعْظَمُ الْعَاسِ دَعْوَى
فَلَا يَكْسِرُنَا ذَلِكَ عَنْهُ وَ مِنَ الْأَبْوَابِ الَّتِي يَخْدَعُ الْعَاسُ بِهَا الطِّعَامُ وَ الشَّرَابُ وَ
الْعَسَلُ وَ الدَّهْنُ وَ أَنْ يَخَالِيَ الرَّجُلَ فَلَا تَأْكُلُ لَهُ طَعَامًا وَ لَا تَشْرَبُ لَهُ شَرَابًا وَ لَا
تَمَسُّ لَهُ عَسَلًا وَ لَا دُهْنًا وَ لَا تَحُلُّ مَعَهُ وَ احْدِرْ هَذَا كُلَّهُ مِنْهُ وَ انْطَلِقْ عَلَى
بِرْكَهِ اللَّهِ فَإِذَا رَأَيْتَهُ فَاقْرَأْ آيَةَ السِّحْرِ (إِنَّ رَبَّكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يُغْشَى اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسَ
وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ) وَ
تَعَوَّذْ بِاللَّهِ مِنْ كَيْدِهِ وَ كَيْدِ الشَّيْطَانِ فَإِذَا جَلَسْتَ إِلَيْهِ فَلَا تُمَكِّنُهُ مِنْ بَصْرِكَ كُلَّهُ
وَ لَا تَسْتَأْنِسْ بِهِ ثُمَّ قُلْ لَهُ إِنَّ أَخَوَيْكَ فِي الدِّينِ وَ ابْنَى عَمِّيكَ يَنَاشِدَانِكَ الْقَطِيعَةَ
وَ يَقُولَانِ لَكَ أَمَا تَعْلَمُ أَنَّا تَرَكْنَا الْعَاسَ لَكَ وَ خَالَفْنَا عَشَائِرَنَا فِيكَ مِنْذُ قَبْضِ اللَّهِ
عَوْ وَ جَلَّ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَلَمَّا نَلْتِ أَدْنَى مَنَالٍ ضَيَّعَتْ حُرْمَتَنَا وَ
قَطَعْتَ رَجَاءَنَا ثُمَّ قَدْ رَأَيْتَ أفعالَنَا فِيكَ وَ قُدْرَتَنَا عَلَى الْعَاسِ عَنْكَ وَ سَعَةَ الْبِلَادِ

دُونَكَ وَ أَنْ مَنْ كَانَ يَصْرِفُكَ عَمَّا وَ عَنْ صِلَتِنَا كَانَ أَقْلَكَ لَكَ نَفْعًا وَ أضعفَ عَنْكَ
دَفْعًا مَعًا وَ قَدْ وَضَحَ الصُّبْحُ لِنِي عَيْنِينَ وَ قَدْ بَلَّغْنَا عَنْكَ انْتِهَاكَ لَنَا وَ دُعَاءُ عَلَيْنَا
فَمَا إِلَيْنِي يَحْمِلُكَ عَلَى ذَلِكَ فَقَدْ كَمَا نَرَى أَنَّكَ أَشْجَعُ فُرْسَانَ الْعَرَبِ أَوْ تَعْجِذُ الْيَمِينِ
لَنَا دِينًا وَ تَرَى أَنْ ذَلِكَ يَكْسِرُنَا عَنْكَ؟! فَلَمَّا أَتَى خِدَاشُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ صَلَوَاتُ
اللَّهِ عَلَيْهِ صَنَعَ مَا أَمَرَاهُ فَلَمَّا نَظَرَ إِلَيْهِ عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ هُوَ يَنَاجِي نَفْسَهُ
ضَحِكَ وَ قَالَ هَاهُنَا يَا أَبَا عَبْدِ قَيْسٍ وَ أَشَارَ لَهُ إِلَى مَجْلِسٍ قَرِيبٍ مِنْهُ فَقَالَ مَا
أَوْسَعَ الْمَكَانَ أُرِيدُ أَنْ أُوَدِّيَ إِلَيْكَ رِسَالَهُ قَالَ بَلْ تَطْعَمُ وَ تَشْرَبُ وَ تُحَلِّي ثِيَابَكَ وَ
تَدَهِّنُ ثُمَّ تُؤَدِّي رِسَالَاتَكَ قُمْ يَا قَنْبَرُ فَأَنْزَلَهُ قَالَ مَا بِي إِلَى شَيْءٍ مِمَّا ذَكَرْتَ حَاجَهُ
قَالَ فَأَخْلُو بِكَ؟ قَالَ كُلُّ سِرِّي عَلَانِيَةٌ قَالَ فَأَنْشُدَكَ اللَّهُ إِلَيْنِي هُوَ أَقْرَبُ إِلَيْكَ مِنْ
نَفْسِكَ الْحَايِلُ بَيْنَكَ وَ بَيْنَ قَلْبِكَ إِلَيْنِي يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَ مَا تُخْفِي الصُّدُورُ أ
تَقْدَمَ لَكَ الْوَيْبُ بِمَا عَرَضْتُ عَلَيْكَ قَالَ اللَّهُمَّ نَعَمْ قَالَ لَوْ كَتَمْتَ بَعْدَ مَا سَأَلْتُكَ
مَا ارْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ فَأَنْشُدَكَ اللَّهُ هَلْ عَلِمَكَ كَلَامًا تَقُولُهُ إِذَا أَتَيْتَنِي قَالَ اللَّهُمَّ نَعَمْ
قَالَ عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلَامُ آيَةَ الشَّحْرِهَ قَالَ نَعَمْ قَالَ فَأَقْرَأْهَا فَقْرَأَهَا وَ جَعَلَ عَلِيٌّ عَلَيْهِ
السَّلَامُ يُكْرِرُهَا عَلَيْهِ وَ يَرُدُّهَا وَ يَفْتَحُ عَلَيْهِ إِذَا أَخْطَأَ حَتَّى إِذَا قَرَأَهَا سَبْعِينَ مَرَّةً
قَالَ الرَّجُلُ مَا يَرَى أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَمْرَهُ بِتَرَدِّهَا سَبْعِينَ مَرَّةً. قَالَ لَهُ أ

تَجِدُ قَلْبَكَ اطمأن؟ قَالَ اِى وَ الَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ قَالَ فَمَا قَالَا لَكَ فَأَخْبَرَهُ فَقَالَ قُلْ
لَهُمَا كَفَى بِمَنْطِقِكُمَا حُجَّةً عَلَيْكُمَا وَ لَكِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ * زَعَمْتُمَا
أَنْكُمَا أَخْوَاىَ فِي الدِّينِ وَ ابْنَا عَمِّى فِي الْعَسْبِ أَمَا الْعَسْبُ فَلَا أَنْكِرُهُ وَ إِنْ كَانَ
الْعَسْبُ مَقْطُوعًا إِلَّا مَا وَصَلَهُ اللَّهُ بِالإِسْلَامِ وَ أَمَا قَوْلُكُمَا إِنْكُمَا أَخْوَاىَ فَإِنْ كُنْتُمَا
صَادِقَيْنِ فَقَدْ فَارَقْتُمَا كِتَابَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ عَصَيْتُمَا أَمْرَهُ بِأَفْعَالِكُمَا فِي أُخِيكُمَا
فِي الدِّينِ وَ إِلَّا فَقَدْ كَذَبْتُمَا وَ افْتَرَيْتُمَا بِادِّعَائِكُمَا أَنْكُمَا أَخْوَاىَ فِي الدِّينِ وَ أَمَا
مُفَارَقَتُكُمَا الْعَاسَ مِنْدُ قَبْضِ اللَّهِ مُحَمَّدًا فَإِنْ كُنْتُمَا فَارَقْتُمَاهُمْ بِحَقِّ فَقَدْ نَقَضْتُمَا
ذَلِكَ الْحَقَّ بِفِرَاقِكُمَا إِيَّاهِ أُخِيرًا وَ إِنْ فَارَقْتُمَاهُمْ بِبَاطِلٍ فَقَدْ وَقَعَ إِثْمُ ذَلِكَ الْبَاطِلِ
عَلَيْكُمَا مَعَ الْحَدِيثِ الَّذِي أُحَدِّثْتُمَا مَعَ أَنْ صَفَقْتُمَا بِمُفَارَقَتِكُمَا الْعَاسَ لَمْ يَكُنْ
إِلَّا لِيَطْمَعَ الدُّنْيَا زَعَمْتُمَا وَ ذَلِكَ قَوْلُكُمَا قَطَعْتَ رَجَاءَنَا لَا تَعْيَابَانَ بِحَمْدِ اللَّهِ عَلَيَّ
مَنْ دِينِي شَيْئًا وَ أَمَا الَّذِي صَرَفَنِي عَنْ صِلَتِكُمَا فَالَّذِي صَرَفَكُمَا عَنِ الْحَقِّ وَ
حَمَلَكُمَا عَلَى خَلْعِهِ مِنْ رِقَابِكُمَا كَمَا يَخْلَعُ الْحَرُونَ لِجَامِهِ وَ هُوَ اللَّهُ رَبِّي لَا
أَشْرَكَ بِهِ شَيْئًا فَلَا تَقُولَا هُوَ أَقَلُّ نَفْعًا وَ أضعفُ دَفْعًا فَتَسْتَحِقَّا اسْمَ الشَّرِكِ مَعَ
النَّفَاقِ وَ أَمَا قَوْلُكُمَا إِيَّيْ أَشْجَعُ فُرْسَانَ الْعَرَبِ وَ هَرَبَكُمَا مِنْ لَعْنِي وَ دُعَائِي فَإِنَّ
لِكُلِّ مَوْقِفٍ عَمَلًا إِذَا اخْتَلَفَتِ الأَسِنَّةُ وَ مَا جَتِ لُبُودُ الخَيْلِ وَ مَلَأَ سَحْرَاكُمَا

أَجْوَأَكُمَا فَتَمَّ يَكْفِينِي اللَّهُ بِكَمَالِ الْقَلْبِ وَ أَمَا إِذَا أَبَيْتُمَا بِأَبِي أَدْعُو اللَّهَ فَلَا تَجْزَعَا
مِنْ أَنْ يَدْعُو عَلَيْكُمَا رَجُلٌ سَاحِرٌ مِنْ قَوْمِ سَحَرَهُ زَعَمْتُمَا .

ثُمَّ قَالَ اللَّهُمَّ أَقْصِ الزُّبَيْرَ شَرَّ قَتْلِهِ وَ اسْفِكْ دَمَهُ عَلَى ضَلَالِهِ وَ عَرِّفْ طَلْحَةَ
الْمَدْلِيَةَ وَ اهْخِرْ لهُمَا فِي الْآخِرَةِ شَرًّا مِنْ ذَلِكَ إِنْ كَانَا ظَلَمَانِي وَ افْتَرِيَا عَلَيَّ وَ
كَتَمَا شَهَادَتُهُمَا وَ عَصِيَانِي وَ عَصِيَا رَسُولِكَ فِي قُلِّ آمِينَ قَالَ خِدَاشٌ آمِينَ .

ثُمَّ قَالَ خِدَاشٌ لِنَفْسِهِ وَ اللَّهُ مَا رَأَيْتُ لِحْيَةً قَطٍ أَبْيَنَ خَطًّا مِنْكَ حَامِلَ حُجَّةٍ
يَنْقُضُ بَعْضُهَا بَعْضًا لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهَا سَمَّاكَ أَنَا أَبْرَأُ إِلَى اللَّهِ مِنْهُمَا ثُمَّ قَالَ عَلِيُّ
عَلَيْهِ السَّلَامُ ارْجِعْ إِلَيْهِمَا وَ أَعْلِمُهُمَا مَا قُلْتُ قَالَ لَا وَ اللَّهُ حَتَّى تَسْأَلَ اللَّهَ أَنْ
يُرْهِنِي إِلَيْكَ عَاجِلًا وَ أَنْ يُوَقِّعَنِي لِرِضَاهُ فِيكَ فَفَعَلَ فَلَمْ يَلْبَثْ أَنْ انْصَرَفَ وَ قُتِلَ
مَعَهُ يَوْمَ الْجَمَلِ رَحِمَهُ اللَّهُ .

طلحه و زبير مردی از طایفه عبد القیس را که خدش نام داشت خدمت امیر المؤمنین صلوات
الله علیه فرستادند و به او گفتند: ما ترا به سوی مردی می-فرستیم که خود او و خاندانش را از
دیر زمان به جادوگری و غیب گوئی می-شناسیم و در میان اطرافیان ما، تو از خود ما هم بیشتر
مورد اعتمادی که از آن (سحر) اجتناب کنی و با او مخاصمه کنی تا حقیقت امر بر تو معلوم

گردد [تا حق را باو بفهمانی] و بدان که ادعای او از همه مردم بیشتر است، مبادا ادعای او بتو شکستی وارد کند. و از جمله راههایی که مردم را با آن فریب می-دهد، آوردن خوردنی و نوشیدنی و غسل و روغن و خلوت کردن با مردم است، پس طعامش را نخور و شرابش را نیاشام و به غسل و روغنش دست نزن و با او در خلوت منشین، از همه اینها برحذر باش و به یاری خدا حرکت کن و چون چشمت باو افتاد آیه سخره آیه سوره اعراف را بخوان و از نیرنگ او و نیرنگ شیطان بخدا پناه بر، و چون حضورش نشستی، تمام نگاهت را باو متوجه مکن و با او انس مگیر. آنگاه به او بگو: دو برادر دینی و دو پسر عمومی نسبت ترا سوگند می-دهند که قطع رحم نکنی و به تو می-گویند: مگر تو نمی-دانی که ما از روزی که خدا محمد صلی الله علیه و آله را قبض روح کرد، به خاطر تو مردم را رها کردیم و با خویشاوندان خود مخالفت نمودیم اکنون که تو به کمترین مقامی رسیدی، احترام ما را تباه کردی و امید ما را بریدی، و سپس دیدی با تو چه کردیم و چه نیروئی داریم در دوری از تو و پناه به بلاد وسیع در برابر تو. کسی که تو را از ما و پیوند با ما منصرف می کند سودش برای تو از ما کمتر و دفاعش از تو نسبت به دفاع ما سست تر است. صبح روشن برای صاحب دو چشم بینا آشکار شده است (مطلب مانند آفتاب روشن است) به ما خبر رسیده که تو هتك احترام ما کرده و ما را نفرین کرده ای، چه چیز تو را بر این امر واداشت؟ ما تو را شجاع-ترین پهلوانان عرب میدانستیم (و نفرین کار مردم ترسو است) تو نفرین بر ما را کیش و عادت خود قرار داده -ای و گمان می-کنی این کار ما را در برابر تو شکست می-دهد؟ چون خداهش نزد امیر المؤمنین علیه السلام آمد، آنچه دستورش داده بودند به کار بست، چون علی علیه السلام او را دید که با خود سخنی آهسته می-گوید، (آیه سخره را میخواند) او را خنده گرفت و فرمود: بیا اینجا ای برادر عبد قیس! و اشاره به مکانی نزدیک خود

کرد. خداهش گفت: جا وسیع است (همین جا می-نشینم) می-خواهم پیغامی به شما برسانم. علی علیه السلام فرمود: چیزی بخورید و بیاشامید و لباسها را درآورید و روغنی بمالید، سپس پیغام خود را برسانید، قنبر! برخیز و او را منزل بده. خداهش گفت: مرا به آنچه گفتم نیازی نیست.

علی علیه السلام فرمود: می-خواهی با تو در خلوت رویم؟ (تا اگر سخنی محرمانه داری خجالت نکشی). خداهش گفت: هر رازی نزد من آشکار است (سخن محرمانه ای ندارم). علی علیه السلام فرمود: تو را سوگند می-دهم به آن خدایی که از خودت به تو نزدیک-تر است و میان تو و دلت حائل می شود، همان خدایی که خیانت چشمها و راز سینه ها را می-داند: آیا زبیر آنچه را من به تو پیشنهاد کردم (از خوردن و آشامیدن و روغن مالیدن و خلوت) به تو سفارش نکرد؟ خداهش گفت: بار خدایا، آری، چنین است.

علی علیه السلام فرمود: اگر بعد از آنچه از تو پرسیدم کتمان می-کردی چشم بر هم نمی-گذاشتی (هلاک می-شدی) تو را به خدا سوگند می-دهم آیا او به تو سخنی آموخت که چون نزد من آمدی آن را بخوانی؟ خداهش گفت: به خدا، آری. علی علیه السلام فرمود: آیه سخره بود؟ خداهش آری.

علی علیه السلام فرمود: آن را بخوان سپس او خواند و امام تکرار و تقریرش می-کرد و هر جا غلط می-خواند، آن را اصلاح می-کرد تا هفتاد بار آن را خواند. خداهش (با خود) گفت: شگفتا: چرا امیر المؤمنین دستور می-دهد این آیه هفتاد بار تکرار شود؟ علی علیه السلام فرمود: احساس می-کنی که دلت مطمئن شد؟. خداهش گفت: آری به خدایی که جانم به دست اوست. علی علیه

السلام فرمود: آن دو نفر به تو چه گفتند؟. خدای گزارش خبر را نقل کرد. علی علیه السلام فرمود: به آنها بگو: سخن خود شما برای استدلال علیه شما کافیست، ولی خدا گروه ستمکاران را هدایت نمی‌کند. شما گمان می‌کنید که برادر دینی و پسر عموی نسبی من هستید، نسب را منکر نیستم، گر چه هر نسبی بریده شد جز آنچه را اسلام پیوند داد. و اما اینکه گفتید: برادر دینی من هستید، اگر راست می‌گویید، شما با کارهایی که نسبت به برادر دینی خود کردید، با کتاب خدای عز و جل مخالفت نموده و نافرمانیش کردید و اگر راستگو نیستید، با ادعای برادر دینی من بودن افترا بی‌بسته و دروغی گفته اید.

و اما مخالفت شما با مردم از روزی که خدا محمد صلی الله علیه و آله را قبض روح نمود، اگر از روی حق با مردم مخالفت کردید (و با من بیعت نمودید)، پس با مخالفت با من آن حق را شکستید و باطل کردید و اگر از روی باطل با مردم مخالفت کردید، گناه آن باطل با گناه کار تازه ای که کردید (و با من هم مخالفت ورزیدید) بگردن شماست، علاوه بر اینکه بیعت شما با من در مخالفت با مردم [اینکه خود را مخالف مردم وصف کردید] جز برای طمع دنیا نبوده است، و دلیل آن این قول شماست که: «من امیدتان را قطع کردم»، خدا را شکر که عیب دینی بر من نگرفتید. و اما آنچه مرا از پیوند با شما بازداشت همان است که شما را از حق برگردانید و وادار کرد که طوق بیعت را از گردن خود بیافکنید چنان که چار پای سرکش افسار خود را پاره می‌کند و او همان خداست پروردگار من که چیزی را با او شریک نسازم، لذا شما نگوید این امر سودش کمتر و دفاعش سست تر است که سزاوار نام شرک و نفاق می‌گردید.

و اما اینکه گفتید: من شجاع-ترین پهلوانان عربم و شما از لعنت و نفرینم گریزانید، بدانید که هر مقامی مناسب کاری است، آنگاه که نیزه ها از هر سو به جنبش آید و یالهای اسبان پریشان شود، و ششهای شما (از ترس) در درونتان باد کند، آنجاست که خدا مرا با دلی قوی کارگزاری کند، و اما اگر همین را ناخوش دارید که من شما را نفرین کرده ام، نباید بی-تابی کنید از اینکه به عقیده شما مردی جادوگر و از طایفه جادوگران بر شما نفرین کند.

بار خدایا، اگر طلحه و زبیر به من ستم کرده اند و افترا بسته اند و شهادت خود را کتمان کردند و نسبت به من از تو و پیغمبرت نافرمانی کردند، زبیر را به بدترین وضعی بکش و خونس را در گمراهیش بریز و طلحه را خوار گردان و در آخرت بدتر از این را برای آنها ذخیره کن، بگو آمین. خدایا گفت: آمین. سپس خدایا با خود می-گفت: به خدا من هرگز صاحب ریشی ندیدم که خطایش از تو (خودش) روشن-تر باشد، حامل پیام و دلیلی باشد که بعضی دیگرش را نقض کند و خدا جای درستی برای آن نگذاشته باشد، من بسوی خدا می گرایم و از آن دو نفر بیزارم.

علی علیه السلام فرمود: نزد آنها باز گرد و گفتار مرا به آنها برسان، خدایا گفت: نه به خدا سوگند، نخواهم رفت، مگر اینکه از خدا بخواهی که مرا هر چه زودتر به سوی شما برگرداند و مرا به رضایت خود نسبت به شما موفق دارد، آن حضرت دعا کرد. دیری نگذشت که خدایا برگشت و در جنگ جمل در رکاب آن حضرت کشته شد، خدایا رحمت کند.